

PROJECCIONS DE POBLACIÓ ACTIVA 2015-2026

Baix Llobregat

Nota de Conjuntura Laboral. Núm 11. Juny 2016

Fruit de la recent publicació de les projeccions de població activa 2015-2051 per part de l'Institut d'Estadística de Catalunya ([IDESCAT](#)), l'Observatori presenta una anàlisi d'aquestes dades pel conjunt del Baix Llobregat fins a l'any 2026, últim any disponible per a les prediccions comarcals. Aquesta informació presenta diferents hipòtesis sobre les tendències de la població activa i de la taxa d'activitat i anticipa, quantificant-los, els possibles canvis futurs en termes de volum de població activa, estructura per edats i pautes de renovació.

Trets més destacats

Població i participació laboral

El Baix Llobregat presenta a l'actualitat la xifra més elevada de població en edat activa de la seva història (527.507 persones l'any 2015), però ha experimentat també una sèrie de canvis en la composició per edats de la mateixa.

En els darrers anys ha augmentat l'edat mitjana de la població en edat activa, dels 36,4 anys de mitjana l'any 1981 als 40,9 anys el 2015.

Evolució de la població activa

Es preveu que el conjunt de la població activa de la comarca continuï disminuint lleument fins al 2017, tot i que després s'espera que torni a créixer fins al 2026.

Per sexes, mentre que la projecció de població activa masculina per a 2026 es situa en uns valors molt similars als actuals, entre les dones la projecció preveu un creixement més elevat.

Canvis en la composició de la població activa

L'augment de l'edat de la població activa adquirirà rellevància en la composició del mercat de treball de les properes dècades.

Aquests canvis comportaran un augment en la mitjana d'edat de la població activa, que passaria dels 41,6 anys del 2015 a 43,2 anys el 2026.

Punt de partida: piràmide de població i participació laboral

L'evolució futura de la població activa d'un territori depèn fonamentalment de dos factors: d'una banda, de l'estructura demogràfica actual i futura, de l'altra, de la participació laboral de la població.

El Baix Llobregat, com la resta de comarques catalanes, s'ha vist immers en els darrers anys en un **canvi rellevant de la seva estructura demogràfica** que es pot seguir de forma clara a través de l'evolució de la seva piràmide de població. L'estructura d'edats entre els anys 1981 i 2015 mostra una clara reducció

en la base de la piràmide, fruit de la reducció de la natalitat produïda a finals del segle passat i del consegüent envelliment de la població.

Tot i això, el nombre d'efectius en edat laboral no ha deixat de créixer en els últims 35 anys, fet degut d'una banda a la incorporació a finals dels anys 80 i 90 del segle passat de les generacions plenes del baby boom nascudes els anys 70, i d'altra banda a forta arribada de població d'origen estranger a principis del segle XXI.

Si a tot això es suma el concepte de **participació en el mercat de treball**, és a dir, el que es coneix en termes estadístics com a població activa, mesurada a través de la taxa d'activitat, es troba un altre element explicatiu rellevant en l'evolució recent de l'activitat a la comarca i al conjunt de Catalunya: l'augment continuat de la participació de les dones en el mercat de treball donat des de 1981 fins a l'actualitat.¹

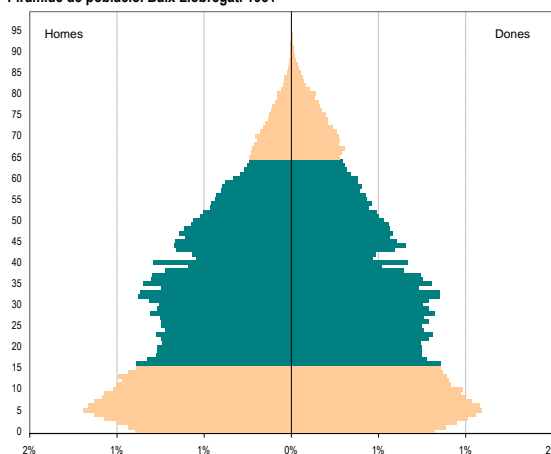
Així doncs, el Baix Llobregat presenta a l'actualitat la xifra més elevada de població en edat activa de la seva història (527.507 persones l'any 2015), però ha experimentat també una sèrie de canvis en la composició per edats de la mateixa.

Un d'aquests canvis és el continu procés d'envelliment, que es pot copsar a través de l'**augment de l'edat mitjana de la població en edat activa**. Aquest indicador ha passat dels 36,4 anys de mitjana l'any 1981 als 40,9 anys el 2015.

L'**índex de joventut** de la població en edats actives, indicador que posa en relació la franja de menys edat (de 16 a 39 anys) amb el grup de població potencialment activa de més edat (de 40 a 65 anys) també s'ha vist reduït del 153% de 1981 al 83% de 2015. Això significa que mentre que el 1981 hi havia 153 persones en la franja més jove de la població activa per cada 100 persones en la franja de més edat, l'any 2015 aquesta relació ha passat a ser de 83 persones en la franja més jove per cada 100 persones en la franja més vella.

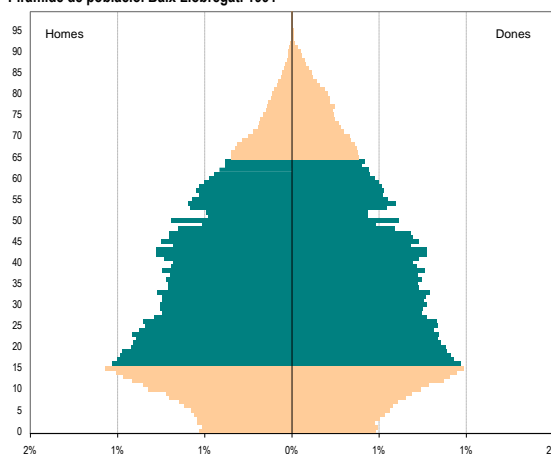
L'**índex de renovació** de la població en edats actives és un altre indicador que confirma aquesta tendència: mentre que l'any 1981 hi havia 218 persones en la franja d'entrada a l'activitat (de 16 a 24 anys) per cada 100 persones en la franja de sortida (de 55 a 64 anys), el 2015 aquesta relació s'ha reduït a 84 persones en la franja d'entrada per cada 100 persones en la franja de sortida de les edats actives.

Piràmide de població. Baix Llobregat. 1981

Font: OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT

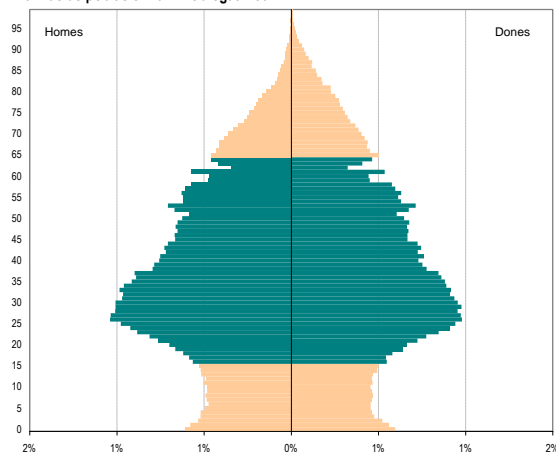
Piràmide de població. Baix Llobregat. 1991

Font: OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT

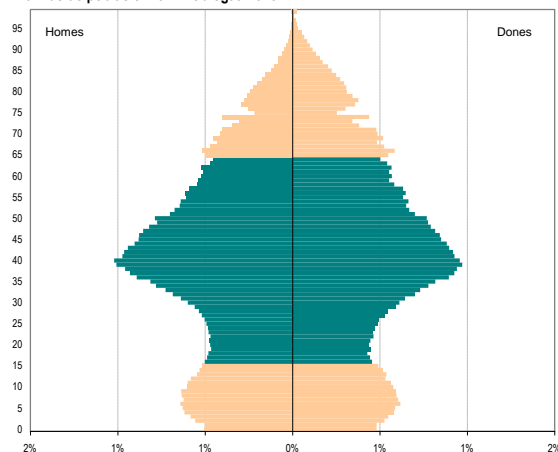
¹ La taxa d'activitat femenina a Catalunya l'any 2015 és del 74,3% de la població entre 16 i 64 anys, mentre que a principis dels anys 80 es situava per sota del 40%. Entre els homes, la taxa d'activitat s'ha mantingut pràcticament estable en el temps des dels anys 80 fins a l'actualitat, al voltant del 80% de la població masculina entre 16 i 64 anys.

Piràmide de població. Baix Llobregat. 2001

Font: OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT

Piràmide de població. Baix Llobregat. 2015

Font: OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT

Principals indicadors demogràfics de la població en edats actives. Baix Llobregat

	1981	1991	2001	2015
Població en edats actives (16-64 anys)	349.180	414.106	493.605	527.507
Edat mitjana població en edats actives (anys)	36,4	36,9	38,0	40,9
Índex joventut població en edats actives	153,3	135,7	132,1	83,1
Índex renovació població en edats actives	217,8	189,3	143,5	83,8

Font: OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT

Escenaris d'evolució de la població activa: canvis en el nombre?

Les projeccions d'IDESCAT de cara al futur de la població activa calculades per a Catalunya i les seves comarques, com totes les projeccions, es basen en la combinació d'un conjunt d'hipòtesis traduïdes en escenaris de població. Per comprendre millor de què es contempla darrere d'aquests escenaris es presenta la següent taula resum on es detallen els principals components de cada escenari, que són de dos tipus:

- Escenaris de població (determinats pel comportament de la fecunditat, les migracions i l'esperança de vida de la població).
- Escenaris d'activitat (determinats pel grau més o menys elevat de la taxa de participació laboral).

Taula combinatòria d'escenaris de les projeccions de població activa 2025

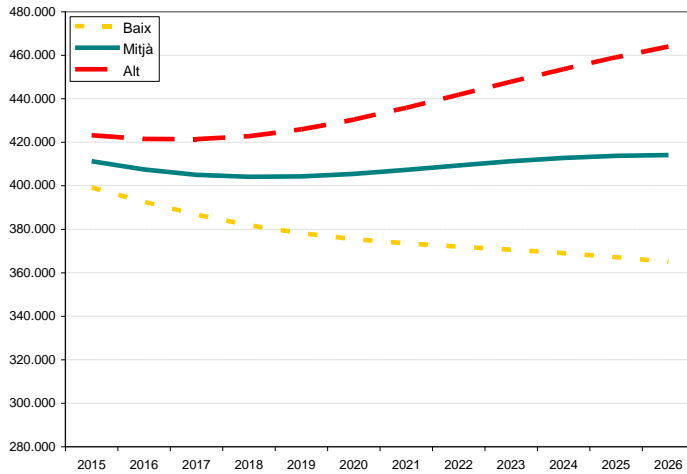
Escenaris de Població	Taxes d'activitat	Escenaris de Població Activa
Escenari baix (baixa fecunditat, migració i esperança de vida)	Hipòtesi baixa	Escenari baix
Escenari mitjà (mitjana fecunditat, migració i esperança de vida)	Hipòtesi mitjana	Escenari mitjà
Escenari alt (alta fecunditat, migració i esperança de vida)	Hipòtesi alta	Escenari alt

Font: OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT

A partir d'aquestes hipòtesis, l'anàlisi que segueix a continuació es centrarà sobretot en l'escenari mitjà, per considerar-se aquell més probable en els propers anys (fecunditat mitjana, migracions moderades i increment moderat-lliu de l'esperança de vida), tot i que en els gràfics i taules també es presentaran els resultats pels altres dos escenaris de projecció.

Així doncs, **segons l'escenari mitjà d'IDESCAT** es preveu que el conjunt de la població activa de la comarca continuï disminuint lleument fins al 2017, tot i que després s'espera que torni a créixer fins al 2026. Per **sexes**, es contempla que aquesta evolució serà lleugerament diferent en el cas dels homes i les dones. Així, mentre que la projecció de població activa masculina per a 2026 es situa en uns valors molt similars als actuals, entre les dones la projecció preveu un creixement més elevat.

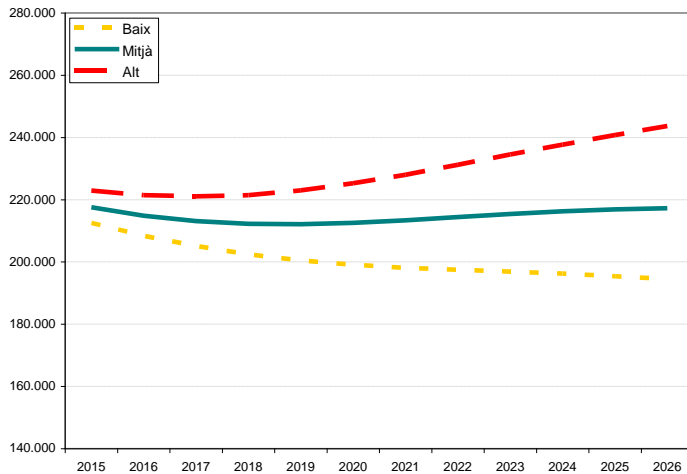
Població activa projectada segons escenari. Baix Llobregat. Total

Font: OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT

	TOTAL		
	Baix	Mitjà	Alt
2015	399.192	411.287	423.181
2016	392.515	407.472	421.567
2017	386.695	405.018	421.417
2018	381.804	404.066	422.788
2019	378.147	404.279	425.930
2020	375.424	405.468	430.404
2021	373.472	407.261	435.806
2022	371.986	409.367	441.819
2023	370.541	411.284	447.822
2024	369.003	412.808	453.587
2025	367.153	413.771	459.013
2026	365.008	414.089	463.949

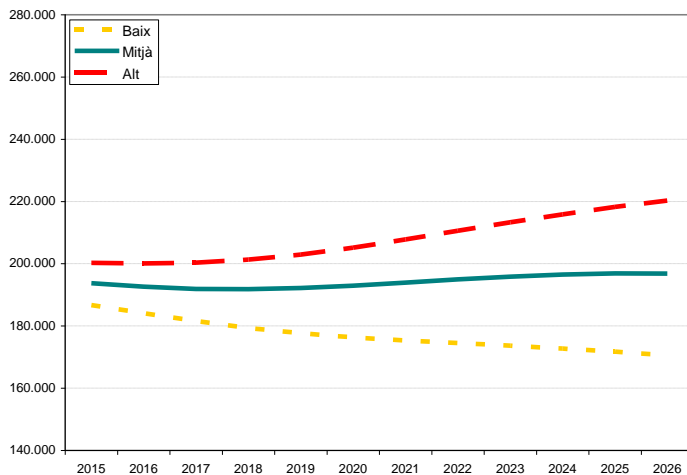
Població activa projectada segons escenari. Baix Llobregat. Homes

Font: OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT

	HOMES		
	Baix	Mitjà	Alt
2015	212.506	217.562	222.918
2016	208.444	214.850	221.476
2017	205.157	213.130	221.065
2018	202.435	212.239	221.478
2019	200.502	212.113	222.991
2020	199.114	212.558	225.255
2021	198.130	213.337	228.025
2022	197.480	214.393	231.236
2023	196.900	215.431	234.531
2024	196.254	216.299	237.721
2025	195.417	216.887	240.766
2026	194.500	217.250	243.675

Població activa projectada segons escenari. Baix Llobregat. Dones

Font: OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT

	DONES		
	Baix	Mitjà	Alt
2015	186.686	193.725	200.263
2016	184.071	192.622	200.091
2017	181.538	191.888	200.352
2018	179.369	191.827	201.310
2019	177.645	192.166	202.939
2020	176.310	192.910	205.149
2021	175.342	193.924	207.781
2022	174.506	194.974	210.583
2023	173.641	195.853	213.291
2024	172.749	196.509	215.866
2025	171.736	196.884	218.247
2026	170.508	196.839	220.274

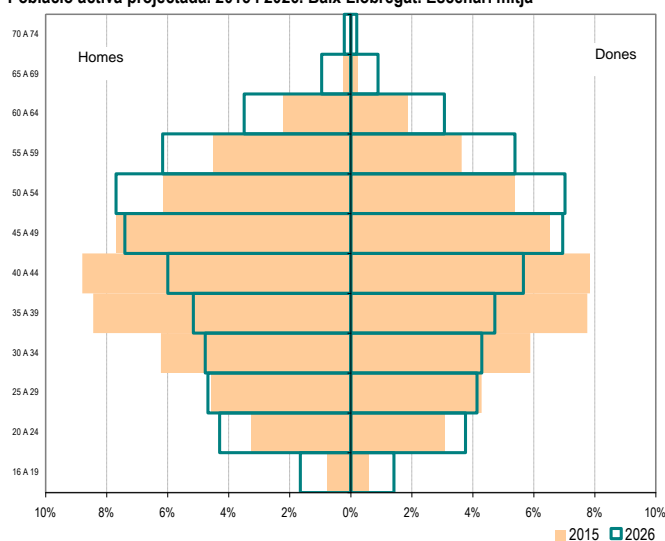
En el cas dels **homes**, una explicació a la contenció en la projecció d'activitat es pot trobar en els canvis més recents experimentats durant els anys 2010-2014, període en què es van donar canvis importants en el mercat de treball com a conseqüència de la crisi econòmica i que van afectar a les taxes d'ocupació, però també a la participació laboral (reducció de les taxes d'activitat, especialment les masculines).

Pel que fa a les **dones**, les projeccions contempnen i reforcen l'anàlisi dels canvis generacionals en les pautes d'activitat femenina (les generacions de dones que entren en edat activa ho fan amb taxes d'activitat superiors a les generacions de dones que abandonen l'edat activa). Aquest fet, que d'altra banda IDESCAT preveu que arribi al seu punt culminant al final d'aquest període de projecció, contribueix a explicar l'augment de la taxa d'activitat femenina, tot i que, encara al 2026, es preveu que es continuaria mantenint en termes globals per sota de la dels homes.

Població activa per sexe i edat: canvis en la composició?

El tret més important que es desprèn de les projeccions de població és el fet de l'augment de l'edat de la població activa, que adquirirà rellevància en la composició del mercat de treball de les properes dècades.

Població activa projectada. 2015 i 2026. Baix Llobregat. Escenari mitjà

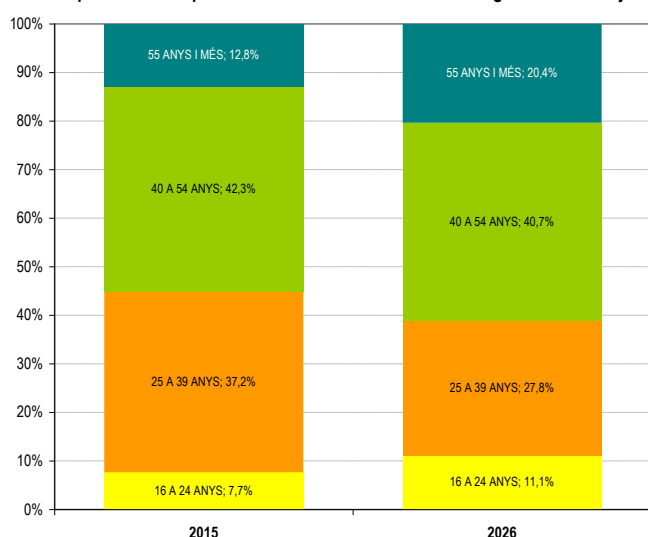
Font: OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT

En la composició per edats de la població activa s'observarà una disminució, tant en nombre com en pes relatiu sobre el total, de la població **entre 30 i 44 anys**. El 2015 la xifra de persones actives en aquest tram d'edat es situa aproximadament en 185.000 persones, mentre que la projecció per a l'any 2026 és de 127.000.

A canvi, el grup actiu de **45 anys i més** creixerà de les aproximadament 158.000 persones del 2015 a un total de 205.000 en deu anys.

La xifra de persones actives més joves (**menors de 24 anys**) també creixerà respecte al 2015, tot i que aquest augment no serà tan fort com la creixuda del grup actiu de més edat. Concretament, la població activa jove passaria de 32.000 efectius el 2015 a 46.000 persones aproximadament l'any 2026.

Distribució per edats de la població activa. 2015 i 2026. Baix Llobregat. Escenari mitjà

Font: OC-BL, a partir de les dades de l'IDESCAT

Aquests canvis comportaran molt probablement un augment en la **mitjana d'edat de la força de treball**, que passaria dels 41,6 anys del 2015 a 43,2 anys el 2026. Aquest augment seria fruit, d'una banda, de l'envelliment general de la població i l'arribada a edats més avançades de les generacions plenes nascudes als anys seixanta i setanta del passat segle XX i, d'altra banda, del fet que les projeccions d'IDESCAT també inclouen els canvis legislatius referents a la jubilació, que

contemplen a la pràctica un endarreriment de l'edat de jubilació (tant de la legal com de l'efectiva) vinculat a la reforma de les pensions.²

Conceptes i contextualització de les dades

Les dades de projeccions de població activa (amb base 2015) són una operació estadística de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT) que proporciona la projecció de la força de treball de l'economia catalana en els propers anys.

Els resultats es presenten segons **tres escenaris d'evolució (baix, mitjà i alt)**, que preveuen diferents ritmes de creixement de la població activa. L'escenari mitjà és el que IDESCAT considera que reflecteix l'evolució més probable del creixement i l'estructura demogràfica de la població de Catalunya en els horitzons de la projecció.

La població activa projectada resulta de combinar la projecció de la piràmide de població, d'una banda, i la projecció de la participació laboral per sexe i edat, de l'altra.

Finalment, cal aclarir que les dades que es presenten en aquesta nota informativa fan referència al concepte de població activa, és a dir, aquella població que, trobant-se en edat legal de treballar, ho fa efectivament o bé estant a l'atur fa una cerca activa d'ocupació. Les dades s'han d'interpretar així en termes de participació en el mercat de treball, i per tant, no en termes d'ocupació. Una projecció de població ocupada hauria de tenir en compte no només els aspectes demogràfics i de participació laboral, sinó també aspectes econòmics i de mercat de treball i desocupació. Aquest no és l'objecte d'aquest tipus de projeccions i, per tant, els resultats no poden ser llegits en termes d'evolució de l'ocupació i de llocs de treball futurs sinó d'activitat (participació laboral).

Dades de referència

Enllaç a les dades comarcals publicades per IDESCAT:

http://www.idescat.cat/novetats/?id=2298&WT.mc_id=twitter&WT.mc_ev=click&utm_campaign=novetats&utm_medium=social&utm_source=Twitter

Enllaç a la nota de premsa (5 pàgines) publicada per IDESCAT:

http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/docs/2016/04/14/13/04/3b0f5147-35b4-4636-b90f-4d210a06b7a2.pdf

Enllaç al dossier de premsa (13 pàgines) publicat per IDESCAT:

http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/docs/2016/04/14/13/04/25170ea9-fda8-4246-a84a-6cc08cb1f237.pdf

Enllaç al document metodològic (96 pàgines) publicat per IDESCAT:

<http://www.idescat.cat/cat/idescat/publicacions/cataleg/pdfdocs/projpa20152051.pdf>

Amb la col·laboració de:

² IDESCAT incorpora en el marc teòric de les seves projeccions la Llei de reforma de les pensions que va entrar en vigor l'any 2013 i que eleva progressivament l'edat de jubilació als 67 anys en l'horitzó del 2027. Aquest fet es fa palès en un augment de les taxes d'activitat projectades pel col·lectiu de població de més edat, fet que es suma a l'aspecte dels canvis demogràfics.